DEPARTMENT OF
INTERNATIONAL TRADE PROMOTION
MINISTRY OF COMMERCE, THAILAND
THAI TRADE CENTER, PHNOMPENH

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์ – กัมพูชา

วันที่ 26 - 30 ตุลาคม 2569
สคต. ณ กรุงพนมเปญ

เวียดนามแหล่งนำเข้าปุ๋ยรายใหญ่ที่สุดของกัมพูชา

ปัจจุบันเวียดนามก้าวขึ้นเป็นแหล่งนำเข้าปุ๋ยรายใหญ่ที่สุดของกัมพูชา โดยครองส่วนแบ่งตลาดสูงถึง 67% ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญเตือนว่า การพึ่งพาแหล่งจัดหาจากประเทศใดประเทศหนึ่งมากเกินไปอาจเพิ่มความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์และความผันผวนของราคา จึงเสนอให้กัมพูชากระจายแหล่งนำเข้าให้หลากหลายมากขึ้น ควบคู่กับการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยภายในประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า สร้างเสถียรภาพด้านราคา และบรรเทาภาระต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

ดร. Nhil Ratha ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เปิดเผยว่า ภายหลังเกิดความขัดแย้งบริเวณชายแดนกัมพูชา-ไทย เวียดนามได้เข้ามามีบทบาทเป็นแหล่งจัดหาปุ๋ยหลักแทนไทย เนื่องจากมีราคาที่แข่งขันได้ สามารถจัดหาได้ในปริมาณมาก และมีต้นทุนค่าขนส่งที่ต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาการนำเข้าจากเวียดนามมากเกินไปอาจทำให้กัมพูชาเผชิญความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์และความไม่แน่นอนของราคา โดยเฉพาะหากตลาดปุ๋ยของเวียดนามเกิดความเปลี่ยนแปลงหรือประสบปัญหาด้านอุปทาน

ขณะที่นาย Sok Sotha ผู้ก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหารสมาคมสหพันธ์เกษตรกรกัมพูชาเพื่อผู้ผลิตการเกษตร ระบุว่า กัมพูชายังคงพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์จากต่างประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะจากเวียดนาม ทั้งนี้ ได้เรียกร้องให้ภาคเอกชนและนักลงทุนในประเทศพิจารณาร่วมลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยภายในกัมพูชา เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า เสริมสร้างความมั่นคงด้านอุปทาน และลดความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ

ด้าน H.E. Kong Chanveasna รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ กัมพูชา เปิดเผยในงานและนิทรรศการการเกษตรกัมพูชา ปี 2569 ว่า ปัจจุบันกัมพูชามีบริษัทนำเข้าปุ๋ยจำนวน 163 แห่ง โดยนำเข้าจาก 34 ประเทศ ครอบคลุมทั้งภูมิภาคยุโรป แอฟริกา และประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ยังมีบริษัทและสถานประกอบการแปรรูปปุ๋ยภายในประเทศอีก 31 แห่ง ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ ยืนยันว่าจะให้ความสำคัญกับการจัดหาปุ๋ยให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด พร้อมดูแลให้ราคาจำหน่ายอยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อลดภาระต้นทุนให้แก่เกษตรกร

ทั้งนี้ รายงานจากกรมศุลกากรและสรรพสามิตกัมพูชา ระบุว่า ส่วนแบ่งตลาดนำเข้าปุ๋ยจากเวียดนามเพิ่มขึ้นจาก 50% ในปี 2567 เป็น 67% ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 ขณะที่ส่วนแบ่งตลาดนำเข้าจากไทยลดลงจาก 25% เหลือเพียง 3% ในช่วงเวลาเดียวกัน สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแหล่งนำเข้าปุ๋ยของกัมพูชาอย่างชัดเจน โดยเวียดนามเข้ามามีบทบาทแทนที่ไทยในฐานะแหล่งจัดหาปุ๋ยหลักของประเทศ

ความเห็นของสำนักงานฯ

1. การที่เวียดนามเข้ามามีบทบาทเป็นแหล่งนำเข้าปุ๋ยหลักของกัมพูชาแทนไทย สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าระหว่างประเทศอันเป็นผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งบริเวณชายแดน โดยผู้ประกอบการเวียดนามมีโอกาสขยายส่วนแบ่งตลาดในกัมพูชาได้มากขึ้น

2. การที่กัมพูชายังคงพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศเป็นหลัก แม้จะมีสถานประกอบการแปรรูปปุ๋ยภายในประเทศแล้ว 31 แห่ง สะท้อนถึงโอกาสในการลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตและแปรรูปปุ๋ยเพิ่มเติม โดยเฉพาะการร่วมทุนกับนักลงทุนต่างชาติที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการผลิต การพัฒนาสูตรปุ๋ย และระบบการจัดจำหน่าย ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้ภาคเกษตรกรรมและลดการพึ่งพาการนำเข้าในระยะยาว

3. การที่เวียดนามครองส่วนแบ่งตลาดนำเข้าปุ๋ยสูงถึง 67% ขณะที่ไทยลดลงเหลือเพียง 3% สะท้อนถึงความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของแหล่งจัดหา หากเวียดนามเผชิญปัญหาการผลิต การส่งออก หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้า อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณปุ๋ยและราคาจำหน่ายในกัมพูชาโดยตรง ดังนั้น กัมพูชาควรเร่งกระจายแหล่งนำเข้าจากประเทศอื่น ๆ เช่น ไทยและประเทศในภูมิภาค ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมปุ๋ยภายในประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านปัจจัยการผลิตและลดความเสี่ยงต่อต้นทุนของเกษตรกรในระยะยาว

ที่มา Cambonomist

28 ตุลาคม 2569